

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRITE 2013.gada 6 mēnešos

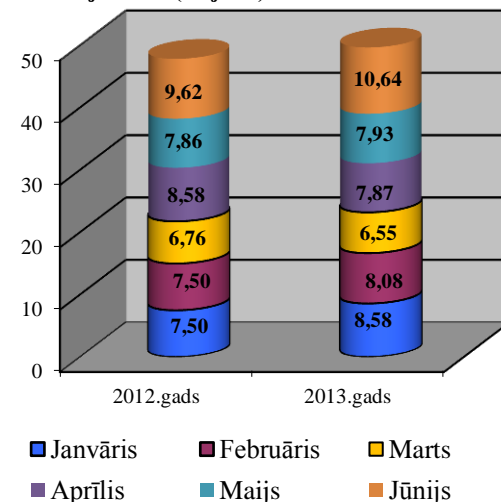
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

1.attēls

2013.gada sešos mēnešos par tabakas izstrādājumiem iekasēti Ls 49,6 milj., kas ir par 1,8 milj. jeb 4 % vairāk kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat.1.un 2.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugums skaidrojams ar 2013.gada pirmajā pusgadā patēriņam nodoto legālo cigarešu daudzuma pieaugumu par 3% salīdzinot ar pērnā gada pusgada rādītājiem.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. Ls)

2. Tabakas izstrādājumu apritē iesaistīto komersantu loks

2013.gada jūnijā beigās Latvijā:

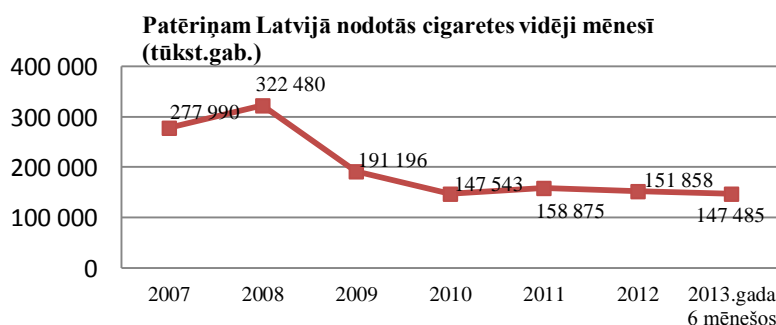
- 1) 27 komersantiem bija spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavu turētāju darbībai ar tabakas izstrādājumiem, no kuriem 2 ir tiesības ražot, apstrādāt un pārstrādāt tabakas izstrādājumus, bet vēl 2 komersantiem ir tiesības veikt fasēšanas darbības;
- 2) 10 komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) reģistrēta nosūtītāja darbībai ar tabakas izstrādājumiem;
- 3) 36 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 4) 3089 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

Patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjomu izmaiņas tiešā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. Tā kā ieņēmumi par cigaretēm sastāda 97% no kopējiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem par tabakas izstrādājumiem, vislielākā ietekme uz budžeta ieņēmumiem ir no legālo cigarešu apjomu izmaiņām.

2.attēls

Kopš 2009.gada sākuma strauji kritās legālo cigarešu apjomi, ņemot vērā kopējo ekonomisko rādītāju lejupslīdi, akcīzes nodokļu politikas izraisīto cenu kāpumu (kopš 2009.gada cena kāpusi par aptuveni 21% – vispieprasītākā

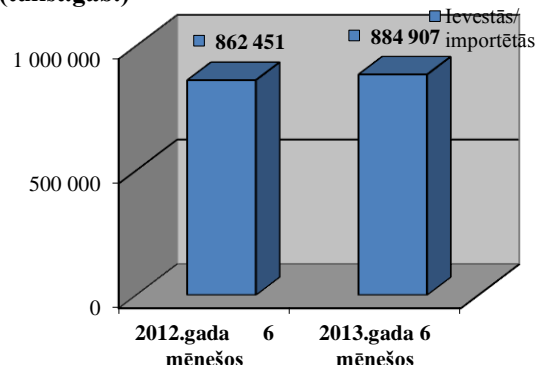
mazumtirdzniecības cena no Ls 1,48 par paciņu 2009.gadā palielinājusies līdz Ls 1,79 par paciņu 2012.gadā) un nelegālā tirgus paplašināšanos, taču kopš 2010.gada legālā cigarešu tirgus apjomi ir nostabilizējušies.

Šī gada sešos mēnešos ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvijā nodeva 12 komersanti.

2013.gada 1.pusgadā patēriņam Latvijā kopumā nodoti 885 milj. cigarešu, kas ir par 22 milj. cigarešu jeb **par 3 % vairāk** kā 2012.gada attiecīgajā periodā (skatīt 4.pielikuma 2.tabulu).

Viss cigarešu apjoms, kas kopš 2010.gada marta nodots patēriņam, ir ievests Latvijā no citām valstīm.

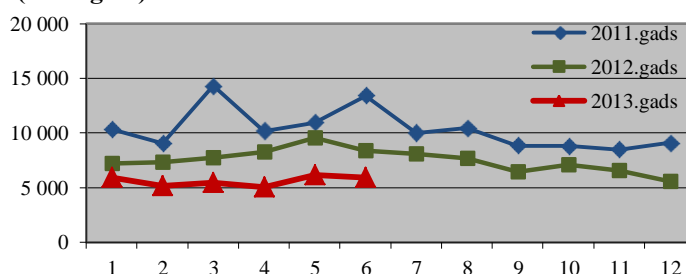
3.attēls
Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes (tūkst.gab.)

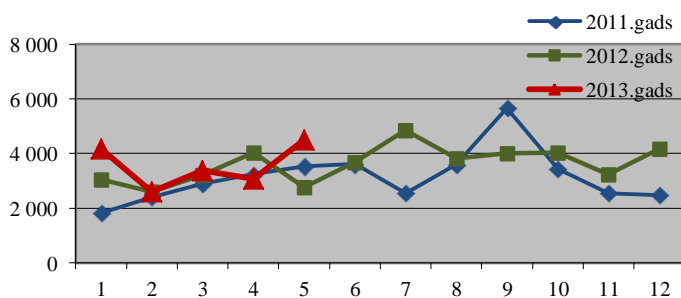
4.attēls

Cigāri un cigarillas patēriņam Latvijā šī gada sešos mēnešos nodoti 33,6 milj. apjomā, kas **par 31 % mazāk** kā 2012.gada sešos mēnešos.

Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas (tūkst.gab.)

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka (kg)

5.attēls

Smēķējamās tabakas

apjoms 2013.gada sešos mēnešos salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu **pieaudzis par 9 %** – kopumā patēriņam Latvijā šī gada 1.pusgadā nodoti 21834 kg smēķējamās tabakas.

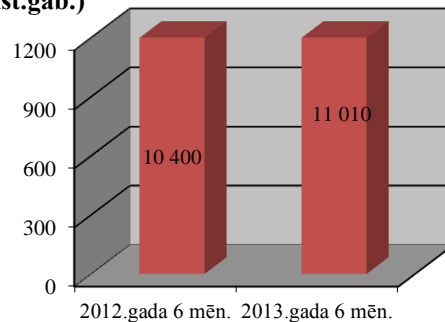
4. Tabakas izstrādājumu ražošana

Latvijā šobrīd ir divi akcīzes preču noliktavu turētāji, kuriem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, vēl diviem komersantiem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu fasēšanu.

Līdz šim Latvijā tiek ražotas tikai cigaretes, taču viss apjoms, kas kopš 2009.gada nogales saražots Latvijā, saskaņā ar komersantu deklarēto, tiek izvests no Latvijas.

2013.gada 1.pusgadā Latvijā saražoti 11,01 milj. cigarešu.

6.attēls
Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

5. Tabakas izstrādājumu aprite citās akcīzes preču noliktavās

Tabakas izstrādājumu aprite atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, tomēr ir būtisks akcīzes preču aprites posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2013.gada sešos mēnešos akcīzes preču noliktavās Latvijā ievesti 1 807 milj. cigarešu, 56 milj. cigāru un cigarillu, kā arī 24165 kg smēķējamās tabakas.

Salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu par 35 % samazinājies ievesto cigāru un cigarillu apjoms.

Savukārt ievesto/importēto cigarešu apjoms palielinājies par 0,5 % bet smēķējamās tabakas par gandrīz 40%.

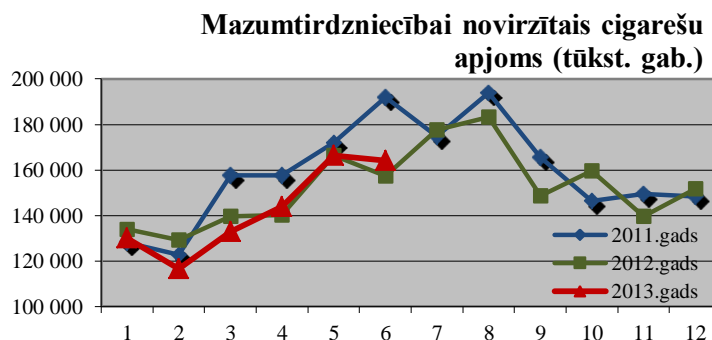
No akcīzes preču noliktavām šī gada sešos mēnešos uz citām valstīm tika izvesti 884 milj. cigarešu, 23,6 milj. cigāru un cigarillu un 292 kg smēķējamās tabakas. Savukārt kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos 2013.gada sešos mēnešos nodoti 22 milj. ievesto/importēto cigarešu, 21 tūkst. cigāru un cigarillu, kā arī 39 kg smēķējamās tabakas.

6. Cigarešu realizācija mazumtirdzniecībā

Kā tirgus attīstības tendences būtisks raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Pēc tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem iespējams aprēķināt kopējo daudzumu, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

7.attēls

Šī gada sešos mēnešos tirdzniecībai mazumtirdzniecībā novirzīti 853,7 milj. cigarešu, kas ir **par 2 % mazāk** kā pērn.

Latvijas patērētāju vidū vispopulārākās ir "Winston", „More” un "Chesterfield" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos tabakas izstrādājumu importētājus skatīt 5.pielikumā.

Leimane 67016713

Analitiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.